

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

Затверджено

На засіданні кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри цивільного права та процесу
проф. Володимир КОССАК_____

Силабус з навчальної дисципліни
“Юридичні особи”,
що викладається в межах ОПП “Право” першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 081 “Право”

Назва дисципліни	Юридичні особи
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14; юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет; кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право 081 Право
Викладачі курсу	Яримович Уляна Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	uyarymovych@gmail.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка дисципліни	https://law.lnu.edu.ua/course/yurydychni-osoby
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Юридичні особи” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 “Право” для освітньо-професійної програми “Право”, яка викладається в п’ятому семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов’язкові для того, щоб забезпечувати юридичний супровід створення, діяльності та припинення юридичних осіб. Тому у дисципліні представлено як огляд правових концепцій щодо діяльності юридичних осіб, так і процесів та інструментів, які потрібні для правового забезпечення створення юридичної особи, її діяльності та припинення.
Мета та цілі дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни “Юридичні особи” є опанування теоретичних та практичних аспектів правовідносин, що виникають у зв’язку із створенням, діяльністю та припиненням юридичних осіб в Україні, а також вивчення теоретичних положень та вироблення навичок практичного застосування знань і норм чинного законодавства у цій сфері.</p> <p>Цілями вивчення даної навчальної дисципліни є: забезпечення студентам знань про загальні положення щодо юридичних осіб, їх види та організаційно-правові форми, порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб, правовий статус юридичних осіб окремих організаційно-правових форм та видів; вироблення навичок та вміння правильного застосування законодавства, що регулює порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб; аналізу судової практики у цій сфері; складання проектів установчих документів; аналізу практичних казусів.</p>
Література для	Основна література:

вивчення дисципліни

1. Господарське право (Загальна частина) : підручник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової. Київ : Видавництво Ліра-К. 2021. – 448 с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Станом на 3 лютого 2020 року / За заг. ред. Короєда С. О. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 1152 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 6-те вид., перероб. і допов./ за ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. I. 752 с.
4. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій / За ред. проф. Спасибо-Фатєєвої І. В. – Х.: ЕКУС, 2021. – 448.
5. Цивільне право України : навч. посіб.: у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Курилина, М. В. Іванова. -2-ге вид., допов. і перероб. Т. 1. Київ : Алерта, 2019. 342 с.

Додаткова література:

1. Бондаренко В. Ю. Громадські об'єднання як інститут громадянського суспільства в Україні: теоретико-правовий аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Бондаренко Вероніка Юріївна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків, 2020. - 20 с.
2. Вінник Оксана. Роль модельних установчих документів (шаблонів) у процесі цифровізації сфери господарювання // Підприємництво, господарство і право. – 2020. - № 7.
3. Гарагонич О. В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.04 / Гарагонич Олександр Васильович ; НАН України, Держ. установа "Ін-т екон.-прав. дослідж. ім. В. К. Макутова НАН України". - Київ, 2020. - 34 с.
4. Гончаренко Олена. Статут господарського товариства як засіб саморегулювання // Підприємництво, господарство і право. – 2020. - № 10.
5. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
6. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
7. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
8. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
9. Лукашов Р. С. Товариства з обмеженою та додатковою

	<p>відповідальністю як суб'єкти цивільного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Лукашов Ростислав Сергійович ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. - Тернопіль, 2020. - 20 с.</p> <p>10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 644 “Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти”. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-644-20.07.2022.pdf</p> <p>11. Рекодифікація Цивільного кодексу України: перспективи правового регулювання корпоративних відносин : зб. наук. праць за матеріалами XIX Міжнародної науково-практичної конференції (24 вересня 2021 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України ; за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2021.</p> <p>12. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text</p> <p>13. Цікало В. І. Засада пропорційності здійснення корпоративних прав: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 588 с.</p> <p>14. Eva Micheler. Company Law: A Real Entity Theory / Eva Micheler. – Oxford: Oxford University Press, 2021. URL: https://academic.oup.com/book/38997</p> <p>15. Yarymovych U. Problematic Issues in the Protection of the Rights of European Investors in Corporate Relationships in Ukraine / U. Yarymovych // Baltic Journal of Law & Politics. – 2019. – Vol. 12, Issue 1. – P. 115-136.</p> <p>Додаються також інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua 2. Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua/
<p>Обсяг курсу</p>	<p>120 год.</p> <p>Денна форма: 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 88 годин самостійної роботи</p> <p>Заочна форма: 10 годин аудиторних занять. З них 6 годин лекцій, 4 години лабораторних робіт/практичних занять та 110 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Юридичні особи» спрямоване на розвиток наступних компетентностей:</p> <p>• загальні компетентності:</p>

1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
2. здатність застосовувати знання про юридичні особи у практичних ситуаціях;
3. знання та розуміння предметної (зокрема, стосовно юридичних осіб) та розуміння професійної діяльності;

• спеціальні компетентності:

1. знання і розуміння змісту норм матеріального і процесуального права щодо загальних положень про юридичні особи, їх види та організаційно-правові форми, порядку створення, діяльності та припинення юридичних осіб, правового статусу юридичних осіб окремих організаційно-правових форм та видів;
2. знання і розуміння особливостей реалізації та застосування правових принципів та доктрин, зокрема щодо юридичних осіб;
3. здатність визначати та виокремлювати належні й прийнятні для юридичного аналізу факти, систематизувати та досліджувати їх з використанням методів критичного, аналітичного та логічного мислення;
4. здатність детально, послідовно і системно аналізувати правові проблеми та конфлікти, що виникають в процесі створення, діяльності та припинення юридичних осіб, формувати та обґрунтовувати відповідні правові позиції у юридичних документах;
5. здатність до критичного, аналітичного, логічного та системного аналізу правових явищ, норм та інститутів, пов'язаних з регламентацією діяльності юридичних осіб; уміння застосовувати набуті знання у професійній юридичній діяльності;
6. здатність до консультування з правових питань щодо порядку заснування, діяльності чи припинення юридичної особи, зокрема, щодо можливих способів захисту чи поновлення прав клієнтів, попередження ймовірних порушень їхніх прав та ін., з дотриманням вимог професійної етики, норм щодо нерозголошення персональних даних та захисту конфіденційної інформації;
7. здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування у сфері правового регулювання діяльності юридичних осіб, а також установчих документів та інших актів юридичної особи (локальних актів);
8. здатність до логічного, аналітичного, критичного і системного аналізу документів, зокрема установчих документів юридичних осіб, уважного та ретельного їх вивчення, розуміння їх правового характеру, значення та юридичних наслідків.

Після завершення цього курсу студент буде :

	<p>знати: загальні положення про юридичні особи, їх види та організаційно-правові форми, порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб, правовий статус юридичних осіб окремих організаційно-правових форм та видів;</p> <p>вміти: правильно застосовувати законодавство, що регулює порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб; аналізувати судову практику у цій сфері; складати проекти установчих документів; аналізувати практичні казуси.</p>
Ключові слова	Юридична особа, організаційно-правова форма юридичної особи, створення юридичної особи, припинення юридичної особи, установчі документи, органи управління юридичної особи.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Загальнотеоретична характеристика юридичних осіб. Поняття та правова природа юридичної особи. Теорії «юридичної особи». Джерела правового регулювання відносин, що складаються у процесі створення, діяльності та припинення юридичних осіб.</p> <p>Тема 2. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Критерії класифікації юридичних осіб. Юридичні особи, створені шляхом об'єднання осіб та (або) майна. Юридичні особи приватного права. Юридичні особи публічного права. Поняття організаційно-правової форми юридичної особи. Товариства: поняття, види. Установи. Інші організаційно-правові форми юридичних осіб.</p> <p>Тема 3. Порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб. Поняття та етапи заснування юридичної особи. Установчі документи: поняття, види. Державна реєстрація юридичних осіб. Передумови здійснення діяльності юридичною особою. Загальний порядок діяльності юридичної особи. Припинення юридичних осіб.</p> <p>Тема 4. Правовий статус підприємницьких товариств. Підприємницькі товариства: поняття, види. Правовий статус виробничих кооперативів. Поняття та види господарських товариств: товариства «об'єднання майна (капіталів)», товариства «об'єднання осіб (діяльності)». Особливості створення та діяльності повних і командитних товариств. Права та обов'язки учасників. Особливості створення та діяльності товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю. Права та обов'язки учасників. Особливості створення та діяльності акціонерних товариств.</p> <p>Тема 5. Правовий статус непідприємницьких</p>

	<p>товариств.</p> <p>Поняття та види непідприємницьких товариств. Поняття та види кооперативів. Порядок створення та діяльності кооперативів. Поняття та організаційно-правові форми громадських об'єднань. Порядок створення та діяльності громадських об'єднань зі статусом юридичної особи. Особливості створення та діяльності інших видів непідприємницьких товариств. Здійснення непідприємницькими товариствами підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 6. Правовий статус установ.</p> <p>Поняття та правова природа установи. Порядок створення та діяльності установи, управління установою. Здійснення установами підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 7. Правовий статус громадських формувань.</p> <p>Поняття та види громадських формувань. Порядок створення та діяльності громадських формувань зі статусом юридичної особи. Правовий статус політичних партій та їх структурних утворень. Правовий статус професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілки, передбачених статутом профспілки та їх об'єднань. Правовий статус творчих спілок та їх місцевих осередків. Правовий статус організацій роботодавців та їх об'єднань.</p> <p>Тема 8. Благодійні організації в Україні.</p> <p>Поняття та види благодійних організацій в Україні. Порядок створення благодійних організацій. Порядок здійснення діяльності благодійними організаціями. Особливості припинення благодійних організацій.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>залік в кінці семестру письмовий</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з цивільно-правових та публічних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату сфери юридичних осіб, розуміння джерел цивільного та господарського права, які регулюють їх створення, діяльність та припинення.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство* , навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія</p> <p>*Завдання тьютора – побудова освітнього простору як простору прояву пізнавальних ініціатив та інтересів студентів і створення індивідуальної освітньої траєкторії. Тьютор встановлює зі студентами партнерські стосунки, забезпечуючи психологічну підтримку під час навчання, організовує їх освітню діяльність, представляє академічні інтереси студентів на факультеті. Тьюторський супровід, націлений на реалізацію принципу індивідуалізації в освіті, сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента за умови встановлення суб'єктних відносин, в яких кожна сторона бере на себе відповідальність за свій вибір.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу не потребує використання програмного</p>

	забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів: 100.</p> <p>Оцінювання знань студентів навчальної дисципліни проводиться протягом семестру за такими видами робіт: письмові роботи (есе, вирішення кейсу тощо); усні виступи; контрольні заміри (модулі).</p> <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

<p>Питання до заліку чи екзамену (чи питання на контрольні роботи).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки юридичної особи. 2. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб. 3. Види юридичних осіб в Україні. 4. Організаційно-правові форми юридичних осіб в Україні. 5. Товариства: поняття, види. 6. Установа як організаційно-правова форма юридичних осіб в Україні. 7. Розмежуйте такі поняття, як «товариство» і «установа». 8. Розкрийте загальний порядок створення юридичної особи. 9. Засоби індивідуалізації юридичних осіб. 10. Органи юридичної особи. 11. Філії та представництва юридичної особи. 12. Припинення юридичних осіб з правонаступництвом. 13. Припинення юридичних осіб шляхом ліквідації. 14. Поняття та ознаки виробничого кооперативу. 15. Набуття та припинення членства у виробничому кооперативі. 16. Права та обов'язки членів кооперативу. 17. Управління діяльністю виробничого кооперативу. 18. Поняття та ознаки господарських товариств. Форми їх створення. 19. Права та обов'язки учасників господарських товариств. 20. Поняття та ознаки повного товариства. 21. Поняття та ознаки командитного товариства. 22. Правовий статус вкладника командитного товариства. 23. Управління діяльністю повного товариства. 24. Ведення справ повного товариства. 25. Відповідальність за зобов'язаннями повного товариства. 26. Відповідальність за зобов'язаннями командитного товариства. 27. Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю. 28. Поняття та ознаки товариства з додатковою відповідальністю. 29. Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю. 30. Поняття і типи акціонерних товариств. 31. Заснування акціонерного товариства. 32. Капітал акціонерного товариства. 33. Розкрийте можливі шляхи та джерела збільшення статутного капіталу акціонерного товариства. Назвіть підстави для збільшення статутного капіталу акціонерного товариства. 34. Назвіть підстави та розкрийте шляхи зменшення статутного капіталу акціонерного товариства. 35. Правовий режим акцій. 36. Правовий режим дивідендів акціонерного товариства.
--	---

	<p>37. Порядок скликання та проведення загальних зборів акціонерного товариства.</p> <p>38. Наглядова рада акціонерного товариства.</p> <p>39. Виконавчі органи акціонерного товариства.</p> <p>40. Ревізійна комісія (ревізор) акціонерного товариства.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.